

รายงานการวิจัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ปิ่นทิพย์ บุญยชาติ*

ดร. สุลี ทองวิเชียร**

Boonyachat, P., & Tongvichean, S.

Factors related to ethical behaviors among nursing students, Faculty of Nursing,
Bangkokthonburi University.

Thai Journal of Nursing, 60(3), 45-52, 2011.

Key Words: Ethical Behaviors, Nursing Students.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) สำรวจพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- 2) หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน เกรดเฉลี่ยสะสม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล และรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 157 คน เลือกแบบเจาะจง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 ในปีการศึกษา 2553 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ 3) ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล

4) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ส่วนที่ 2, 3 และ 4 เท่ากับ 0.83, 0.61 และ 0.94 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์ของ Pearson กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.33$) รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ร้อยละ 94.9 เป็นแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต ทักษะคิดต่อวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.36$) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอย่าง

* อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

** รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ หัวหน้ากลุ่มวิชาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่อเดือนทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลและรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่แบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต ส่วนรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ แบบเข้มงวด แบบยอมตามบุตร

แบบปล่อยปละละเลย อายุของนักศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล

Abstract

The purposes of this descriptive research were to examine the ethical behaviors of nursing students and to find the relationship between student age, Grade Point Average(GPA), , monthly allowance, attitude toward nursing profession, parenting styles and ethical behaviors of nursing students at the Faculty of Nursing, Bangkokthonburi University. The sample of 157 undergraduate students in the second and third years of the academic year 2010 in Faculty of Nursing, Bangkokthonburi University was purposively selected. The research tools were the questionnaires and consisted of four section: 1) personal data, 2) attitude toward nursing profession, 3) parenting styles, and 4) ethical behaviors. Content validity was tested by three experts. The reliability of the questionnaires of part 2 to 4 were 0.83, 0.61, and 0.94 respectively. Research data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's Correlation. The significant level was .05 for all statistical tests.

The results revealed that the ethical behaviors of nursing students were at the moderate level ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.33$). The democratic parenting styles was founded in 94.9 percents of students. Attitude toward nursing profession was at the high level ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.36$). There were significantly positive relationships between ethical behaviors and monthly allowance, attitude toward nursing profession, and democratic parenting style at $p < .05$. Ethical behaviors did not significantly correlate with age, GPA, authoritative, permissive, and neglecting parenting styles.

ความสำคัญของปัญหา

การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการกับสังคมมนุษย์ จึงต้องมีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพไว้เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ รวมทั้งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้มีคุณธรรมและจริยธรรม (นฤนาถ ยืนยง, 2550) หากพยาบาลพร่องในคุณธรรม

จริยธรรม ย่อมส่งผลให้ผู้ให้บริการขาดความไว้วางใจไม่ให้ความร่วมมือในการพยาบาล และทำให้การรักษาต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย อีกทั้งมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อกัน ส่งผลเสียต่อผู้ใช้บริการและภาพลักษณ์ของวิชาชีพศิริพร ชัมภลลิขิต และคณะ (2552) พบว่าสมรรถนะที่

จำเป็นอันดับแรกสำหรับพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ได้แก่ สมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมความรู้และทักษะในการปฏิบัติปฏิบัติการพยาบาลที่แสดงความเมตตา กรุณา คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ พฤติกรรมนี้ ส่วนหนึ่งเกิดจากพื้นฐานทางครอบครัวและประสบการณ์ ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนในสถาบัน การศึกษาที่เป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ (2546) และสภาการพยาบาล (2552) ได้กำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพไว้

สถานการณ์ปัจจุบันมีความซับซ้อนของปัญหา สุขภาพมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทาง จริยธรรมในระบบสุขภาพและการปฏิบัติการพยาบาล (Chaowalit, Suttharangsee, & Takviriyanan, 1998) พยาบาลต้องเผชิญกับประเด็นจริยธรรมอย่างเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งผู้ใช้บริการมีจำนวนมากขึ้น และมีความต้องการ หลากหลาย ขณะที่พยาบาลผู้ให้บริการมีจำกัด จึงเพิ่ม ความเสี่ยงในการเกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน กรณีฟ้องร้องของผู้เสียหายจึงปรากฏในสื่อมวลชนบ่อยครั้ง นับเป็นเสียงสะท้อนที่สังคมมองพยาบาลในแง่ลบ (นที เกื้อกูลกิจการ, 2542) ส่งผลให้มีการตื่นตัวในการ ตรวจสอบคุณภาพบริการ โดยเฉพาะจริยธรรมของผู้ให้บริการสุขภาพ สถาบันการศึกษาพยาบาลจึงต้อง ตรวจสอบผลผลิต และพิจารณาบทบาทกระบวนการเรียน การสอนและการพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน ของการศึกษาในสาขาวิชาชีพ

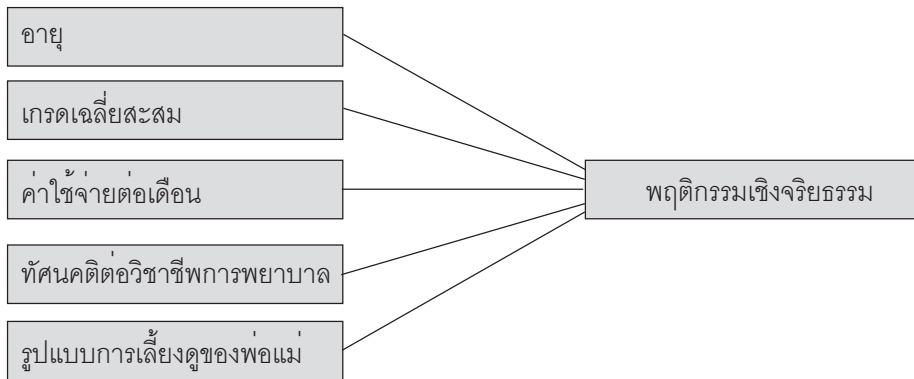
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ทำหน้าที่ผลิตพยาบาล เพื่อออกไปปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่สังคม จึงเห็นควร สืบสวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาออกไประกอบวิชาชีพ เนื่องจาก พฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคล ภูมิหลังที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ รวมทั้ง ประสบการณ์การเรียนรู้ในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอนให้เหมาะสม ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพแก่นักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สืบสวนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
2. หาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ, เกรดเฉลี่ย สะสม, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน,ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับพฤติกรรมเชิง จริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

สมมติฐานการวิจัย

อายุ, เกรดเฉลี่ยสะสม, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน, ทัศนคติ ต่อวิชาชีพการพยาบาลและรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา พยาบาล ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ธนบุรี เขียนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาได้ดัง แผนภูมิ 1

แผนภูมิ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ชนิดของการวิจัย การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 157 คน เลือกแบบเจาะจง โดยเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553

เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน 1) ข้อมูลส่วนบุคคล มีจำนวน 11 ข้อ 2) รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ มีจำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย 4 รูปแบบ ได้แก่ แบบเข้มงวด แบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต แบบยอมตามบุตร แบบละเลย 3) ทัศนคติต่อวิชาชีพ มีจำนวน 14 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความเป็นวิชาชีพ การปฏิบัติงานและการยอมรับของสังคม และส่วนที่ 4 พฤติกรรมเชิงจริยธรรม มีจำนวน 52 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมเชิงจริยธรรม 1) ต่อประชาชนและผู้รับบริการ 2) ต่อวิชาชีพ 3) ต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพอื่น 4) ต่อตนเอง 5) ต่อสังคมและประเทศชาติ

การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยตรวจความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล 3 ท่าน และนำไปหาความเที่ยงโดยใช้ในกลุ่มนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์เอกชนแห่งหนึ่ง ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามส่วนที่ 2, 3 และ 4 เท่ากับ 0.83, 0.61 และ 0.94 ตามลำดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษาพยาบาลตอบและเก็บกลับเมื่อตอบเสร็จได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนครบ จำนวน 157 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson

ผลการวิจัย

นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.6 เป็นผู้หญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 19 - 30 ปี มีค่าเฉลี่ย 21.46 ปี เป็นนักศึกษาในชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 จำนวนใกล้เคียงกัน เกรดเฉลี่ยสะสม อยู่ระหว่าง 2.00 - 3.66 มีค่าเฉลี่ย 2.66 ร้อยละ 84.8 นับถือศาสนาพุทธ ประมาณสองในสามของนักศึกษามี

ภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองมาคือภาคใต้และภาคเหนือ ร้อยละ 16.5 และ 12.1 ตามลำดับ ประมาณสามในสี่ เป็นกลุ่มที่ สอบคัดเลือดตรงที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เหตุผลการเลือกเรียนพยาบาล เพราะรักในวิชาชีพ (74.5%) มีเพียงส่วนน้อยที่เลือกตามความต้องการ ของพ่อแม่/ผู้ปกครอง (ร้อยละ 11.5) และตามคำแนะนำของเพื่อนหรือญาติ (ร้อยละ 3.5) ค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ระหว่าง 2,000 - 15,000 บาท ค่าเฉลี่ย 4,722.93 บาท นักศึกษาร้อยละ 96.8 กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.6 กู้ปีละ 77,000 - 85,000 บาท

นักศึกษา มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล โดยรวมอยู่ระดับสูง ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.36$) รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ส่วนใหญ่ร้อยละ 94.9 เป็นแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต มีเพียงส่วนน้อยที่ระบุว่าเป็นแบบเข้มงวด

และแบบละเลยมีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 1.9) แบบยอมตามบุตรมีเพียงหนึ่งราย

1. ผลสำรวจพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.33$) และทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูงมีถึงร้อยละ 31.2 ในรายด้านนักศึกษาประเมินตนเองอยู่ในระดับสูง ในด้านต่อสังคมและประเทศชาติมีร้อยละ 53.5 ในด้านอื่นๆเรียงลำดับได้ดังนี้ด้านต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพอื่นร้อยละ 47.8 ด้านต่อวิชาชีพร้อยละ 46.5 ด้านต่อประชาชนและผู้รับบริการ มีร้อยละ 19.7 และด้านต่อตนเองมีร้อยละ 15.9 (ตาราง 1)

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ของนักศึกษาพยาบาล โดยรวมและรายด้าน (n= 157)

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม			M	SD	ระดับ
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ			
	f (%)	f (%)	f (%)			
ด้านต่อประชาชนและผู้รับบริการ	31 (19.7)	126 (80.3)	0 (0.0)	3.36	0.34	ปานกลาง
ด้านต่อวิชาชีพ	73 (46.5)	83 (52.9)	1 (0.6)	3.55	0.37	ปานกลาง
ด้านต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพอื่น	75 (47.8)	82 (52.2)	0 (0.0)	3.57	0.42	ปานกลาง
ด้านต่อตนเอง	25 (15.9)	131(83.4)	1 (0.6)	3.28	0.41	ปานกลาง
ด้านต่อสังคมและประเทศชาติ	84(53.5)	71 (45.2)	2 (1.3)	3.56	0.51	ปานกลาง
โดยรวม	49 (31.2)	108 (68.8)	0 (0.0)	3.44	0.33	ปานกลาง

2. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ, เกรดเฉลี่ยสะสม, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน, ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล และรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ($r=0.167, p<.05$)

ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล ($r=0.272, p<.01$) และรูปแบบการเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต ($r=0.189, p<.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของนักศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่โดยรวม และแบบเข้มงวดแบบยอมตามบุตรและแบบละเลย (ตาราง 2)

ตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล

ตัวแปร	r
ปัจจัยส่วนบุคคล	
อายุ	0.048
เกรดเฉลี่ยสะสม	0.034
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	0.167*
ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล	0.272**
รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่โดยรวม	0.038
แบบเข้มงวด	-0.126
แบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต	0.189*
แบบยอมตามบุตร	-0.058
แบบละเลย	-0.092

* $p<.05$, ** $p<.01$

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลอยู่เพียงในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสมรรถนะสำคัญที่สภาการพยาบาล (2552) ได้กำหนดไว้ในสมรรถนะที่ 1 สำหรับพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี อาจเป็นเพราะการพัฒนาจริยธรรมในนักศึกษาเป็นเรื่องที่พัฒนาได้ยากกว่าการ

ให้ความรู้และนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 และ 3 ซึ่งยังมีเวลาพัฒนาเพิ่มเติมได้อีก 1 ปี ก่อนสำเร็จการศึกษา ผลนี้ สอดคล้องกับชูเพียน วีรา และคณะ (2553) และ นฤนาถ ยืนยง (2550) ที่พบว่านักศึกษาและพยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับปานกลาง

2. ผลการศึกษพบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และรูปแบบการเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน อภิปรายได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ได้รับ ปัจจัยด้านการเงินนับเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จากข้อมูลพื้นฐานนักศึกษามากกว่าร้อยละ 90 มีภูมิลำเนาในส่วนภูมิภาค มีเพียงส่วนน้อยที่อยู่ในภาคกลาง ดังนั้นค่าใช้จ่ายรายเดือนที่นักศึกษาต้องใช้จึงค่อนข้างสูง และมีนักศึกษาถึงร้อยละ 96.7 ต้องกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา และนักศึกษาเกือบกึ่งหนึ่งใช้จ่ายต่อเดือนระหว่าง 3,001-4,000 บาท (ร้อยละ 46.%) นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงมีแนวโน้มของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงกว่านักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนน้อยกว่า

ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับ อรวรรณ บำรุง (2542) แต่แตกต่างจาก นฤนาถ ยืนยง (2550) อย่างไรก็ตามผลนี้ยืนยันแนวคิดของ Munn (1962) ที่ระบุว่า ทัศนคติ คือ ความรู้สึก และความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของบุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอใดๆ ในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด แสดงให้เห็นว่าทัศนคติของบุคคลเป็นองค์ประกอบที่ขึ้นำการกระทำพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล หากนักศึกษามีทัศนคติที่ดีน่าจะมีส่วนโน้มนำให้นักศึกษามีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ดีด้วย แม้ว่าทัศนคติต่อวิชาชีพนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่การวิเคราะห์รายละเอียดพบว่าบางรายการนักศึกษาประเมินในระดับสูงมาก อาทิ พยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง พยาบาลเป็นบุคลากรที่สำคัญในทีมสุขภาพ อย่างไรก็ตามสิ่งที่น่าสังเกตก็คือยังมีนักศึกษาบางคน ประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพบางข้อในระดับต่ำ อาทิ พยาบาลเป็นวิชาชีพที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ การปฏิบัติกรพยาบาลทำให้ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้ป่วย นอกจากนี้ยังมีบางข้อที่แม้ทัศนคติ

ต่อวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าคะแนนค่อนข้างต่ำได้แก่ ในด้านความเป็นวิชาชีพ คนทั่วไปเห็นว่างานพยาบาลเป็นงานรับใช้ผู้ป่วย และในด้านการยอมรับของสังคม คือ วิชาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ใช้แรงงานมากกว่าความรู้

รูปแบบการเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Baumrind (2008) ที่พบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุตรในอนาคต โดยเฉพาะรูปแบบการเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขตเป็นรูปแบบที่ช่วยให้บุตรมีความรับผิดชอบ สามารถเรียนรู้ได้ดี และมีข้อเสนอแนะว่าพ่อแม่ควรมีพฤติกรรมที่คงเส้นคงวาเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนแก่เด็ก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการผลวิจัยของ สุทธิ ทองวิเชียร สมใจ ทุนกุล วรัตมา สุขวัฒนานันท์ และสิริประภา กลั่นกลิ่น (2549) ภัทริน ภัทรกำพล (2551) ชูเพียน วีรา และคณะ (2553) ก็ได้ผลเช่นเดียวกัน ดังนั้นภูมิหลังทางครอบครัวจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่อยู่ในระดับต่ำควรได้รับการพัฒนา อาทิ พฤติกรรมจริยธรรมที่เกี่ยวกับประชาชนและผู้ให้บริการ ควรปรับวิธีการสอนที่เน้นให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพในด้านที่เกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วย และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อตนเองและวิชาชีพ

2. ควรมีการประเมินทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษา

3. ควรศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 และติดตามเป็นระยะๆ ในแต่ละชั้นปี และศึกษาสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลซึ่งรวมทั้งด้านจริยธรรมก่อนสำเร็จการศึกษา และติดตามหลังสำเร็จการศึกษา โดยเก็บข้อมูลจากบัณฑิต ผู้ใช้หลักสูตรและผู้รับบริการ

เอกสารอ้างอิง

- ชูเพียน รีรา และคณะ. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะคิด และรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*. รายงานการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- นที เกื้อกุล. (2542). *จริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข*. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 19(1), 76-83.
- นฤนาถ ยืนยง. (2550). *พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพ*. *วารสารพยาบาล*, 34(1), 1-14.
- ภัทริน ภัทรกำพล. (2551). *บทบาทของครอบครัวต่อการพัฒนาจริยธรรมของเด็ก : กรณีศึกษา ครอบครัวชาวพุทธ*. ค้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2554, จาก <http://www.li.mahidol.ac.th>.
- สภาการพยาบาล. (2552). *จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล*. ค้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2554, จาก <http://www.tnc.or.th>.
- สุลี ทองวิเชียร สมใจ ทุนกุล วรตมา สุขวัฒนานันท์ และ สิริประภา กลั่นกลิน. (2549). *รูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่/ผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่นในชุมชนกรุงเทพมหานคร: ชุมชนวัดมะกอก*. *วารสารพยาบาลสาธารณสุข*, 20 (3), 58-71.
- สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. (2546). *จรรยาบรรณพยาบาล ฉบับปีพุทธศักราช 2546*. นครปฐม: สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริพร ชัมภลิจิต และคณะ. (2552). *สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปี 2552*. ค้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2554, จาก <http://www.netra.lpru.ac.th/~phaitoon/competency/pronerve2.pdf>.
- Baumrind, D. (2008). Parental authority and its effect on children. *Spring*, 1(2), 1, 5.
- Chaowalit, A., Suttharangsee, W., & Takviriyanan, N. (1998). Ethical problems in nursing practice experiences by student in Southern Thailand. *Thai Journal of Nursing Research*, 3(2), 132-137.
- Munn, N. L. (1962). *Introduction to Psychology*. Boston: Houghton Mifflin.